

4.5.2020

LÄÄKKEIDEN HINTOJA ALENTAVA APTEEKKITALOUDEN KOKONAISUUDISTUS

Suomen Apteekkariliitto esittää apteekkilouden kokonaisuudistusta, joka alentaa lääkkeiden hintoja, tasaa apteekkien välisiä tuloeroja sekä tuo valtiontalouteen yli 100 miljoonan euron säästön vuoteen 2023 mennessä.

Läaketaksa-apteekkiveromekanismi

Apteekkilouden pohjana toimii läaketaksa-apteekkiveromekanismi. Läaketaksa on valtioneuvoston päättämä kaava, jolla lääkkeen vähittäishinta apteekissa määräytyy lääkkeen valtakunnallisen ja yhtenäisen tukkuhinnan perusteella. Lääkkeen hinta on kaikkialla Suomessa ja kaikille suomalaisille sama.

Läaketaksan ansiosta lääkkeen hinnanmuodostus on täysin läpinäkyvää myös viranomaisille, eikä lääkeyhtiöillä ole mahdollisuutta esimerkiksi alennuksin edesauttaa juuri oman tuotteen myyntiä apteekissa.

Progressiivisella apteekkiverolla leikataan läaketaksan määrittämää apteekkien katetta sitä enemmän, mitä suurempi apteekin lääkemyynti on. Käytännössä apteekkivero johtaa siihen, että pienelle apteekille jää samanhintaisesta lääkkeestä suurempi osuus kuin suurelle apteekille.

Läaketaksa-apteekkiveromekanismi tukee pieniä apteekkeja ja varmistaa näin apteekkipalveluiden saavutettavuutta. Se myös leikkaa suurten apteekkien voittoja.

Miksi uudistus?

Reseptilääkkeiden kuluttajahinnat ovat laskeneet trendinomaisesti jo yli kymmenen vuotta, mutta lääkekorvausmenot kasvavat vuosittain johtuen ensisijaisesti väestön ikääntymisestä ja uusien lääkeinnovaatioiden synnystä.

Läaketaksa-apteekkiveromekanismi puoltaa paikkaansa kansalaisten yhdenvertaisuuden ja apteekkipalveluiden saavutettavuuden takaajana. Sitä kannattaa kuitenkin uudistaa. Edellinen uudistus tehtiin vuonna 2014, jonka jälkeen markkinoille on tullut merkittävä määrä uusia, kalliita lääkkeitä.

Apteekkien väliset kokoerot ovat kasvaneet merkittävästi, ja läaketaksan taso hädin tuskin turvaa kaikkein pienimpien apteekkien toimintaedellytykset. Mekanismia kannattaa uudistaa huomioimaan paremmin myös apteekin farmaseuttinen työ, joka ei ole riippuvainen lääkkeen hinnasta.

Apteekkariliiton ehdottama malli

Esitämme apteekkilouden uudistamista kokonaisuutena siten, että mukana on seuraavat elementit:

- 1) Uudistetaan läaketaksaa siten, että apteekin saaman katteen tukkuhintariippuvuutta pienennetään:
 - Uudistetaan taulukon tukkuhinta-eroja ja lisätään vähintään kaksi uutta porrasta (*kuva 1*)
 - Pienennetään läaketaksan tukkuhintakertoimia ja muokataan kiinteitä osia

- Pidetään reseptin toimitusmaksu (2,17 eur) ennallaan
- Selvitetään mahdollisuudet lisätä lääketaksaan palkkio lääkevaihdoista (käytössä esim. Ruotsissa) ja vuorokaudenaikaan sidotusta toimitusmaksusta (käytössä esim. Saksassa)

2) Uudistetaan apteekkiveroa siten, että...

- Muutetaan apteekkiveron perusteeksi lääkemyynnin myyntikate lääkemyynnin liikevaihdon sijaan
- Puolitetaan apteekkiveron kokonaismäärä ja uudelleenkohdennetaan veroa (*kuva 2*)
- Poistetaan erittäin kalliit, ns. riskinjakosopimuksen piirissä olevat lääkkeet apteekkiveron piiristä ja toimitetaan apteekista kiinteällä toimituskorvauksella

3) Muutetaan kannattamattomia pääapteekkeja sivuapteekkeiksi apteekkarivaihdosten yhteydessä

Mallilla saavutettavat hyödyt

- Yhdenkään lääkkeen hinta ei nouse. **Lääkkeet halpenevat keskimäärin 4,3 %, kalleimmat lääkkeet jopa 9 %**
- Apteekkivero kohdistuu oikeudenmukaisesti, kun lääkemyynnin rakenne ei vaikuta
- Myyntikatepohjainen apteekkivero mahdollista lääkkeiden hintojen merkittävän laskun ja ”ylisuurten voittojen” verottamisen oikeudenmukaisemmin
- Apteekin saama palkkio lääkkeen toimittamisesta ja neuvonnasta perustuu hieman nykyistä enemmän farmaseuttiseen työhön kuin lääkkeen hintaan
- Lääkkeiden hintojen lasku tuo säästöjä 88,5 milj. euroa (vuoden 2019 tiedoin)
 - Lääkkeiden käyttäjille 30,5 milj. euroa
 - Kelalle 58 milj. euroa, josta valtion osuus 33,5 milj. euroa ja palkansaajien 24,5 milj. euroa
- **”Ylisuuret voitot” leikkautuvat valtiolle**, joskin valtio menettää ensimmäisenä vuonna apteekkiveron alentamisen vuoksi noin 55 milj. euroa, sillä apteekkiverotuotot laskevat noin 89 milj. euroa ja lääkekorvausmenoista valtion osuus laskee vain noin 34 milj. euroa.
- **Uudistuksen etuna on kuitenkin se, että alle kolmessa vuodessa valtion osuus lääkekorvausmenoista leikkaantuu yli 100 milj. euroa (yli 6 %).**
 - Pitkällä aikavälillä hyötysuhde kasvaa, koska lääkekorvausmenojen kasvu koostuu erittäin kalliiden lääkkeiden roolin kasvusta, ja nyt esitetyn mallin vaikutus kohdentuu erityisesti näihin
- Uudistuksen voittajia ovat kansalaiset, sillä omavastuut ja palkansaajien osuus lääkekorvausmenoista laskevat valtion menetyksen (55 milj. euroa) verran

Kuva 1

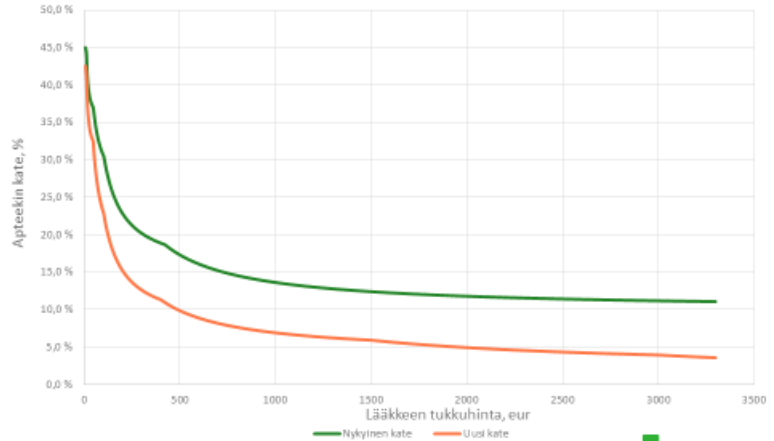
TAKSATAULUKON MUUTOS

Lääketaksataulukon tukkuhintakertoimien alentaminen toteutetaan siten, ettei yhdenkään lääkepakkauksen hinta nouse:

Lääketaksataulukko 1.1.2014			
Tukkuhinta		kerroin	kiinteä maksu
alaraja	yläraja		
0	9,25	1,45	0
9,26	46,25	1,35	0,92
46,26	100,91	1,25	5,54
100,92	420,47	1,15	15,63
420,48		1,1	36,65

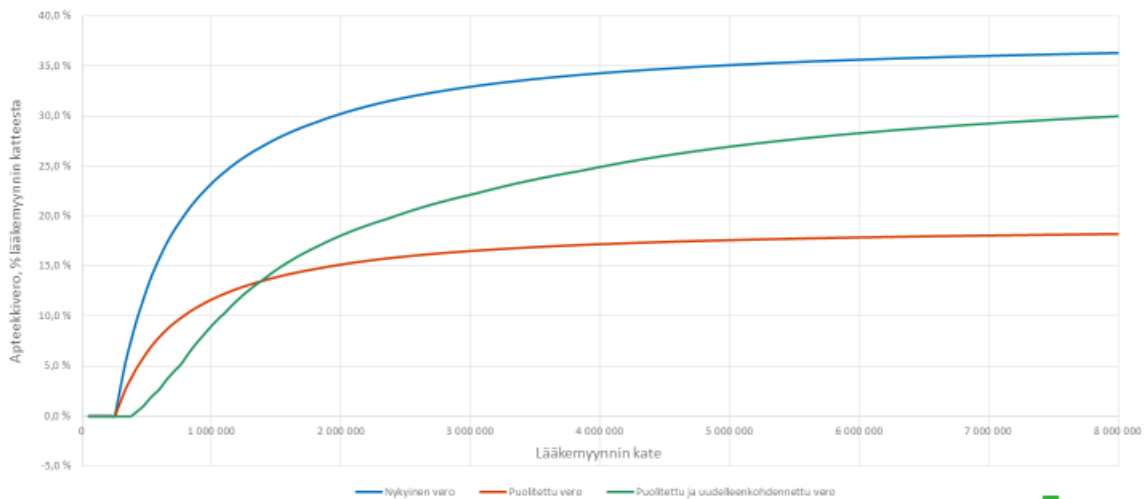

Uusi lääketaksataulukko			
Tukkuhinta		kerroin	kiinteä maksu
alaraja	yläraja		
0,00	8,99	1,425	0
9,00	44,99	1,300	1,12
45,00	99,99	1,150	7,86
100,00	399,99	1,075	15,35
400,00	1499,99	1,040	29,34
1 500,00	2999,99	1,020	59,33
3 000,00		1,000	119,32

Kuva 2

MYYNTIKATEPERUSTEINEN, KOHDENNUTTU APTEEKKIVERO

Lisätietoja:

Merja Hirvonen, toimitusjohtaja
p. 040 588 0841, s-posti: merja.hirvonen@apteekkariliitto.fi